

Список використаних джерел

1. *Лахижа М. І.* Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти : [монографія] / М. І. Лахижа. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. – 289 с.
2. *Niznansky V.* Místna demokracia na Ukrajině. Local democracy in Ukraine : [Місцева демократія на Україні] / Niznansky V., Bodo R. S. – Братіслава, 2007. – 118 с.
3. ЄС та місцеве самоврядування: досвід вишеградських міст та українська перспектива : наук.-метод. посіб. / за заг. ред. О. І. Соскіна. – К. : Ін-т суспільної трансформації, 2008. – 56 с.
4. *Лендъел М.* Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи : монографія / М. О. Лендъел. – Ужгород : Мистецька лінія, 2011. – 688 с.
5. Досвід країн Центральної Європи у здійсненні економічних реформ: ідеї та рекомендації для України. – К. : МЦПД, 2005. – 43 с.
6. *Niznansky V.* Was Europa aus den gesellschaftlichen Reformen in der Slowakei lernen kann / Niznansky V. // Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 27 листоп. 2014 р. – Полтава : ПолтНТУ, 2014. – С. 69–77.
7. *Вратни С.* Возможности развития народного хозяйства Украины / С. Вратни // Вивчення та впровадження в Україні іноземного досвіду удосконалення діяльності органів влади : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 27 листоп. 2014 р. – Полтава : ПолтНТУ, 2014. – С. 18–20.
8. *Гефферт Р.* К вопросу о политической культуре Словакии / Р. Гефферт // Политическая экспертиза. – 2006. – № 3. – Режим доступу : <http://www.politex.info/content/view/275/30/> .
9. *Nižňanský V.* Decentralizované Slovensko je jediným dlhodobou udržateľným riešením / Nižňanský V. – <http://www.euractiv.sk/regionalny-rozvoj/interview/interview-decentralizovane-slovensko-je-jediny-dlhodobo-udr> .
10. *Марушиак Ю.* Роль политических партий в организации политической жизни и в процессе реформирования Словакии / Ю. Марушиак. – Режим доступу : <http://www.rsijournal.net/rol-politicheskix-partij-v-organizacii-politicheskoy-zhizni-i-v-processe-reformirovaniya-slova> .
11. *Niznansky V.* Decentralizacia na Slovensku. Bilancia nekonecneho pribenu. 1995–2005 / Niznansky V. – Bratislava, 2005. – 431 s.
12. *Эштваникова М.* Интеграция Словакии и Чехии в Европейский Союз / М. Эштваникова. – Режим доступа : http://www.observer.materik.ru/observer/N10_2003/10_06.HTM .
13. *Manual vybraných slovenských skusenosti z reformy a riadenia verejnej spravy.* – Bratislava, 2012. – 142 s.
14. *Koncepcia decentralizácie a modernizácie verejnej spravy.* – Bratislava, 2000. – 97 s.
15. *Лахижа М. І.* Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща М. І. Лахижа. – Полтава : ПолтНТУ, 2012. – 243 с.
16. *Лахижа М. І.* Проблеми організаційно-правового забезпечення реформування державної служби в Україні / М. Лахижа // Теорія та практика державної служби : матеріали наук.-практ. конф. 12 груд. 2014 р., м. Дніпропетровськ. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2014. – С. 30–32.

Надійшла до редколегії 16.02.2016 р.

УДК 347.77 ; 351

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Зоря С. Ю. ,

*здобувач кафедри економічної теорії та фінансів ХарPI НАДУ,
м. Харків*

Розглянуто основні міжнародні нормативно-правові акти сфери захисту прав інтелектуальної власності. Визначено особливості становлення, розвитку та сучасного стану міжнародного права у сфері захисту прав інтелектуальної власності.

Ключові слова: інтелектуальна власність, захист прав, законодавство, міжнародне право, нормативно-правові акти.

© Зоря С. Ю., 2016

Zoria S. Yu.,
Postgraduate student of Economic Theory and Finances Department KRI NAPA,
Kharkiv

FEATURES OF INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION IN INTERNATIONAL LAW

The article reviews the main international regulations in the sphere of intellectual property protection. Features of formation, development and the current state of the international law on protection of intellectual property rights are identified.

Key words: intellectual property, protection of rights, law, international law and regulations.

У кожній країні, яка прагне процвітання та розвитку, проблема захисту прав суб'єктів права інтелектуальної власності є актуальною. Проте в Україні інститут адміністративної відповідальності у сфері порушення об'єктів права інтелектуальної власності є досить новим, що викликає необхідність аналізу зарубіжного досвіду. Зокрема, варто розглянути особливості захисту прав інтелектуальної власності в міжнародному праві.

У своїх наукових працях проблеми охорони та захисту об'єктів права інтелектуальної власності в адміністративному порядку розглядали І. Гиренко, С. Гончарук, Е. Демський, Ф. Кіріленко, Г. Корчевний, О. Світличний, Ю. Тихомирова, М. Тищенко, Н. Хорошак, П. Цибульова та ін. [6, с. 13].

Проте ці науковці досліджували окремі питання охорони та захисту об'єктів права інтелектуальної власності, але не розглядали питання, пов'язані з особливостями захисту прав інтелектуальної власності у міжнародному праві.

Мета статті – аналіз особливостей захисту інтелектуальної власності в міжнародному праві.

Проблема захисту прав інтелектуальної власності охоплює майже всі суспільні сфери і тому відіграє дуже значну роль в економічному розвитку будь-якої країни. Ця галузь цивільного права відносно молода в Україні. Розвинені країни світу мають великий досвід захисту прав інтелектуальної власності та, відповідно, ефективно, дієве нормативно-правове забезпечення в цій сфері.

Варто зауважити, що міжнародне право інтелектуальної власності раніше було традиційно зосереджено на визначенні матеріальних та процесуальних норм охорони прав інтелектуальної власності. Проте поступово відбулись певні зміни через запровадження міжнародних стандартів захисту прав інтелектуальної власності. Тож, розглянемо детально процес становлення міжнародного права з захисту прав інтелектуальної власності.

Як відомо, координує комплекс заходів щодо міжнародного співробітництва саме Всесвітня організація інтелектуальної власності, яка є однією з 16 спеціалізованих організацій у системі Організації Об'єднаних Націй. Необхідно зазначити, що Всесвітню організацію інтелектуальної власності було засновано укладенням у 1883 р. Паризької конвенції з охорони промислової власності та в 1886 р. – Бернської конвенції з охорони літературних і художніх творів. Укладання цих конвенцій передбачало створення Міжнародного бюро, а вже в 1967 р. було укладено Конвенцію про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, але чинності вона набула аж через три роки.

У Конвенції надається таке визначення інтелектуальної власності: це права на літературні, художні та наукові твори, на виконавчу діяльність артистів, звукозапис, радіо- і телевізійні передачі, права на винаходи в усіх сферах людської діяльності, наукові відкриття, промислові зразки, знаки для товарів, знаки обслуговування, комерційні (фірмові) найменування й комерційні позначення, захист проти недобросовісної конкуренції, а також всі інші права, що належать до інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій і художній галузях.

Згідно зі своїми основними завданнями Всесвітня організація інтелектуальної власності:

– забезпечує адміністративне співробітництво союзів, створених у межах конвенцій, а також інших договорів, адміністративні функції стосовно яких виконує Всесвітня організація інтелектуальної власності;

– сприяє охороні інтелектуальної власності у всьому світі завдяки активному співробітництву між державами та взаємодії з іншими міжнародними організаціями.

Охорону інтелектуальної власності в усьому світі дана організація забезпечує шляхом:

– надання технічної допомоги країнам, що розвиваються;

– заохочення розроблення й укладання нових міжнародних договорів, метою яких є уніфікація національних законодавств у сфері охорони інтелектуальної власності;

– збирання та поширення інформації;

– забезпечення функціонування служб, роботу яких спрямовано на охорону винаходів, знаків для товарів, послуг та промислових зразків;

– забезпечення розвитку усіх видів адміністративного співробітництва між державами-членами.

До складу Всесвітньої організації інтелектуальної власності входять три керівних органи, а саме: Генеральна Асамблея (її члени – це країни – учасниці Всесвітньої організації інтелектуальної власності та Паризького і/або Бернського союзів), Конференція (її члени – це усі країни – учасниці Всесвітньої організації інтелектуальної власності), Координаційний комітет (його членів обирають з членів Всесвітньої організації інтелектуальної власності, Паризького та Бернського комітетів [5;1]).

Всесвітня організація інтелектуальної власності виконує адміністративні функції 23 міжнародних договорів, що стосуються різноманітних аспектів захисту прав інтелектуальної власності. Ці договори об'єднують у три групи: договори, що забезпечують правову охорону різних об'єктів інтелектуальної власності в різних державах; договори, що встановлюють міжнародні класифікації для різних об'єктів інтелектуальної власності; договори з охорони інтелектуальної власності, що визначають міжнародні стандарти з цього питання.

Далі розглянемо детально інші міжнародні нормативні акти у сфері захисту інтелектуальної власності. Важливим документом, як уже зазначалося, є Паризька конвенція з охорони промислової власності (1883 р.), метою якої є забезпечення правової охорони результатів інтелектуальної діяльності, спрямоване на суттєве зростання якості товарів. Цю конвенцію застосовують до об'єктів прав промислової власності (винаходи, промислові зразки, торговельні марки, фірмові найменування, географічні зазначення, корисні моделі, захист від недобросовісної конкуренції).

Безперечно, у Паризькій конвенції з охорони промислової власності містяться й інші положення щодо регулювання правовідносин, спрямованих на охорону прав інших об'єктів промислової власності (у т. ч. і промислових зразків, комерційних найменувань торговельних марок, назв місця походження, географічних зазначень) [5].

Проаналізуємо Бернську конвенцію з охорони літературних та художніх творів (1886 р.). До складу цієї конвенції входять матеріально-правові норми щодо: авторів і творів, що охороняються; термінів і правил охорони кінофільмів, фотографій, радіопередач, телепередач, збірників, лекцій, творів фольклору, звукозапису й інших предметів охорони. Країни – учасниці цієї конвенції являють собою своєрідне міжнародне товариство з взаємної охорони авторських прав. Зауважимо, що коли визначається суб'єкт охорони, то використовують територіальний принцип, тобто надають перевагу країні походження твору (де твір було вперше опубліковано). Окрім того, максимальний термін охорони авторських прав охоплює все життя автора твору

та 50 років після його смерті. При цьому знижено терміни охорони на переклади, кінофільми, фотографії й інші об'єкти, але країни-учасниці мають право встановлювати більш тривалі терміни [1].

Необхідно зазначити, що в Бернській конвенції з охорони літературних та художніх творів авторські права поділено на дві групи, а саме:

– особисті майнові й немайнові права, які встановлені національним законодавством держави, у якій звертаються за охороною;

– спеціальні права, що встановлюються в нормах конвенції: виключне право автора на переклад власного твору, його публічну презентацію; публічне виконання музичного чи драматичного твору; передача твору по радіо або телебаченню; перероблення твору; запис тощо.

Головною метою Міжнародної конвенції з правової охорони нових сортів рослин (1961 р.) є визнання за селекціонером, який вивів новий сорт рослини, чи за його правонаступником права, зміст та умови здійснення якого встановлюються конвенцією. Цей документ з міжнародного права передбачає забезпечення країнами-учасницями правової охорони нових сортів рослин та містить норми, що стосуються критеріїв порядку їх надання та охорони.

Також важливим є Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури (1977 р.) (далі – Договір). Розкриття сутності винаходу є необхідною умовою для надання патенту на нього. Зазвичай, сутність винаходу розкривається шляхом публікування його опису в письмовій формі. Та якщо об'єктом винаходу є новий штам мікроорганізмів (інший біологічний матеріал) або спосіб використання штаму мікроорганізмів, у більшості випадків це є неможливим та може бути здійсненим лише шляхом депонування штаму мікроорганізмів у спеціальній установі [2].

Для уникнення необхідності такого депонування в кожній країні, де подано заявку на надання патенту на винахід, Договір передбачає, що одне депонування штаму мікроорганізмів у будь-якому міжнародному органі з депонування є достатнім для здійснення процедур з одержання патенту на винахід у національних патентних відомствах усіх країн – учасниць Договору, а також у будь-якому регіональному патентному відомстві (якщо така регіональна організація заявляє про визнання дії Договору).

Кожна держава – учасниця повинна також дозволяти, щоб заявка стосувалася товарів та/чи послуг, що належать до кількох класів міжнародної (Ніццької) класифікації. Жодна з держав-учасниць не може вимагати від заявника виписки з торговельного чи іншого реєстру, зазначення сфери його діяльності або надання доказів, що знак зареєстровано в інших державах.

Договір про патентні закони призначено для розроблення єдиної міжнародно стандартизованої низки формальних вимог, для національних і регіональних патентних відомств, а в національній фазі – для подання та експертизи національних і регіональних заявок на надання патенту на винахід, підтримання чинності патентів і деяких додаткових вимог, пов'язаних із патентами або заявками.

Цей договір регламентує максимальний набір вимог, які можуть застосовуватися патентним відомством країни-учасниці. Варто зауважити, що цей договір не визначає єдиної процедури для всіх країн-учасниць, але країна-учасниця може встановити зручніші вимоги для користувача, ніж передбачає договір [4, с. 60].

Також існує Мадридська угода про запобігання поширенню неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження на товарах (1891 р.; було переглянуто у Стокгольмі в 1967 р.). Відповідно до цієї угоди всі товари, що мають такі географічні зазначення та прямо чи опосередковано вказують на одну з країн – учасниць угоди,

потребують конфіскації під час імпорту. Також Мадридська угода встановлює випадки, способи, вимоги здійснення конфіскації товарів та заборону використання географічних зазначень, які можуть ввести споживачів в оману щодо походження цих товарів.

Порівняно з Мадридською угодою Протокол до неї запроваджує такі основні нововведення:

- заявник може обґрунтувати свою заявку на міжнародну реєстрацію прав на торговельну марку й на підставі заявки на національну (регіональну) реєстрацію прав на цю марку, подану до даного патентного відомства;

- кожна країна – учасниця Паризької конвенції, на території якої заявник просить правової охорони на свою торговельну марку, може протягом 18 місяців (замість одного року) заявити, що реєстрацію прав на цю марку не може бути здійснено на її території;

- патентне відомство кожної країни – учасниці Паризької конвенції може отримати більші суми зборів порівняно з одержаними за Мадридською угодою;

- міжнародна реєстрація прав на торговельну марку, що анулюється на вимогу патентного відомства країни походження цієї марки, може перетворитися на національні (регіональні) заявки на реєстрацію прав на цю торговельну марку зі збереженням дати подання міжнародної заявки та, у відповідних випадках, набуває пріоритету [4, с. 65].

Гаазька угода про міжнародну реєстрацію прав на промислові зразки (1925 р.) – це багатосторонній договір, який спрощує набуття прав на промисловий зразок у країнах-учасниках. Ця угода допомагає громадянам та особам, які мають постійне місце проживання чи місцезнаходження у країні – учасниці Угоди, одержати правову охорону промислового зразка в усіх інших країнах-учасниках завдяки простій і недорогій процедурі подання безпосередньо до Міжнародного бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності єдиної міжнародної заявки однією мовою та документа щодо сплати збору в однаковій валюті. Гаазька угода є чинною для України з 29 серпня 2002 р.

Лісабонська угода про правову охорону географічних зазначень і міжнародну реєстрацію прав на них (1958 р.) сприяє забезпеченню правової охорони географічних зазначень за рахунок міжнародної реєстрації прав на них. Реєстрація таких прав здійснюється Міжнародним бюро Всесвітньої організації інтелектуальної власності в Женеві на підставі заявки, яку подає компетентний орган країни – учасниці цієї Угоди. Також відповідно до Лісабонської угоди про правову охорону географічних зазначень і міжнародну реєстрацію прав на них країни-учасниці повинні забезпечувати правову охорону географічного зазначення до того часу, поки воно має правову охорону в країні походження.

Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію (1971 р.) заснувала Міжнародну патентну класифікацію, що поділила всі галузі техніки та технологій на вісім розділів, до складу яких увійшло близько 71 тис. рубрик. Індекс кожної рубрики складається з літер латинської абетки та арабських цифр, а ці індекси зазначено на кожному патентному документі опублікованої заявки та виданого патенту на винахід [8].

Відповідно до Угоди патентні відомства країн-учасниць повинні зазначати в кожній публікації та в офіційних документах стосовно реєстрації прав на промислові зразки відповідні індекси Міжнародної класифікації промислових зразків.

Необхідність Міжнародної патентної класифікації визначається потребою пошуку патентних документів для дослідження рівня техніки. Такий пошук потрібен як патентним відомствам, що видають патенти на винаходи, так і потенційним винахідникам, науково-дослідним організаціям та іншим, причетним до нових розробок та використання їх.

Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для реєстрації прав на торговельні марки (1957 р.) встановила класифікацію товарів та послуг з метою

реєстрації прав на торговельні марки. Отже, патентні відомства країн – учасниць уже зазначеної Паризької конвенції вказують ці класи у випадку кожної реєстрації прав на торговельну марку [4, с. 62].

Віденська угода про Міжнародну класифікацію зображувальних елементів торговельних марок (1973 р.) визначила класифікацію для здійснення експертизи заявок на реєстрацію прав на торговельні марки, що складаються із зображувальних елементів чи містять їх. Саме тому патентні відомства країн – учасниць Паризької конвенції зазначають в офіційних публікаціях, документах, пов'язаних із реєстрацією прав на торговельні марки, відповідні позначення цієї класифікації.

Тож, право інтелектуальної власності визначають дві конвенції – Паризька та Бернська, адже саме вони є основоположниками у сфері прав інтелектуальної власності в європейських та інших країнах світу. Проте в 1994 р. ухвалено Угоду про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС), що стало кульмінаційним моментом Уругвайського раунду переговорів.

Новим для багатосторонніх міжнародних угод з охорони прав інтелектуальної власності є визначення принципу найбільшого сприяння, яке передбачає, що будь-які перевага, сприяння, пільга або імунітет, що надається учасником угоди громадянам будь-якої іншої країни, повинні бути негайно і безумовно надані громадянам усіх країн-членів з визначенням певних вилучень. Принципово новими є положення ТРИПС щодо цивільно-правових, адміністративних та кримінальних процедур та засобів захисту прав інтелектуальної власності; попередніх заходів із захисту прав; спеціальних вимог щодо заходів на кордоні.

Дієвість прийняття ТРИПС мала наслідком намагання винайти ще простішу процедуру запровадження міжнародних стандартів захисту прав інтелектуальної власності. 5 жовтня 2011 р. США, Канадою, Японією, Марокко, Новою Зеландією, Сінгапуром, Кореєю та в січні 2012 р. представниками 22 держав – членів ЄС була підписана Протиконтрафактна торговельна угода.

Метою Протиконтрафактної угоди було посилення міжнародно-правових засад контролю над порушеннями авторського права і суміжних прав, у т. ч. в інтернет-середовищі. Підписання документа викликало критику представників інтернет-середовища, правозахисних організацій, фахівців, проведення демонстрацій у країнах ЄС у зв'язку з незбалансованістю в угоді інтересів суб'єктів майнових прав та користувачів, обмеженням прав на інформацію, освіту, свободу думок, наслідком чого виявилось несхвалення 4 липня 2012 р. Протиконтрафактної угоди Парламентом ЄС [4, с. 67].

Отже, під інтелектуальною власністю в міжнародних угодах та законодавстві більшості держав розуміється сукупність немайнових та майнових прав на результати творчої діяльності та прирівняні до них результати. Уся міжнародна система охорони інтелектуальної власності прагне до формування й функціонування єдиних підходів до забезпечення її прав. Однак, зважаючи на швидкий розвиток технологій, виникають нові методи порушення норм міжнародного права у сфері інтелектуальної власності. Через це необхідні подальший розвиток і вдосконалення міжнародних нормативно-правових актів у сфері захисту інтелектуальної власності.

Список використаних джерел

1. Бернська конвенція з охорони літературних та художніх творів від 24 лип. 1971 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28 квіт. 1977 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_039.
3. Міжнародна конвенція з правової охорони нових сортів рослин від 2 груд. 1961 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_856.

4. Міжнародні договори України з питань інтелектуальної власності / [упоряд. : А. М. Горнісевич, С. М. Болєлий]. – К. : Ін-т інтел. власн. і права, 2013. – 442 с.
5. Паризька конвенція з охорони промислової власності від 20 берез. 1883 р. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
6. Правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності: галузеві аспекти : [монографія] / О. П. Орлюк, О. Д. Святоцький, Т. С. Демченко [та ін.]. – К. : НДІВ АПРН України, 2012. – 416 с.
7. Солощук М. Введення в інтелектуальну власність (тема 1) / М. Солощук, М. Капінос, Е. Лерентович // Інтелектуальна власність. – 2012. – № 1. – С. 69–77.
8. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію від 24 берез. 1971 р. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/999_001.
9. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/981_018 від 15 квіт. 1994 р.

Надійшла до редколегії 09.02.2016 р.

УДК 338.2:353.001.73

ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ МІЖДЕРЖАВНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

Пак В. І.,

здобувач кафедри європейської інтеграції та права ЛРІДУ НАДУ, м. Львів

Розглянуто теоретичні основи єврорегіонального співробітництва. Досліджено трактування суті єврорегіону та розглянуто види єврорегіонів, що функціонують на території України та сусідніх держав. Проаналізовано особливості функціонування різних єврорегіонів та розглянуто їх основні завдання. Представлено органи, на основі яких здійснюється міждержавне регіональне управління в рамках єврорегіонів. Здійснено узагальнення щодо міждержавного регіонального управління, яке реалізується в межах функціонування єврорегіонів, що функціонують на території України та сусідніх держав.

Ключові слова: міждержавне регіональне управління, єврорегіональне співробітництво, держава.

Пак V. I.,

Postgraduate student of European Integration and Law Department LRI NAPA, Lviv

FEATURES OF EURO-REGIONAL COOPERATION IN THE SPHERE OF INTER-STATE REGIONAL ADMINISTRATION

In the article there are theoretical foundations of Euro-regional cooperation considered. Interpretation of the merit of Euro-region was studied and types of Euro-regions, functioning in Ukraine and neighboring states, were considered. Main features of the various Euro-regions are analyzed and their main tasks are considered. Were presented the authorities basing of which the inter-state regional administration within Euro-regions is carried out. Were made certain generalizations about inter-state regional administration unleashed within Euro-regions, which function in Ukraine and neighboring states.

Key words: inter-state regional administration, Euro-regional cooperation, state.

У сучасних умовах міждержавне регіональне управління спрямовується на врегулювання відносин, що виникають у межах єврорегіонального співробітництва. Оскільки євроінтеграційні прагнення України є на даний час одним із пріоритетних напрямів зовнішньоекономічної державної політики, то формування та функціонування єврорегіонів на території Української держави сприятиме її входженню до європейської системи безпеки, удосконаленню соціальної й економічної систем та сфери захисту прав людини, формуванню сучасної моделі ринкової економіки, закріпленню міжнародного образу країни як конкурентоспроможної та інвестиційно привабливої. У зв'язку з цим питання міждержавного регіонального управління в межах єврорегіонів набуває щораз більшої доречності та актуальності.

© Пак В. І., 2016